

ВІСТІ З НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

Відповідно до плану роботи Національної академії педагогічних наук України 9 листопада 2011 р. у м. Києві відбувся методологічний семінар на тему «Концептуальні засади підвищення економічної ефективності системи професійної і вищої освіти».

На пленарному засіданні і під час роботи секцій відмічено низку істотних структурно-організаційних та фінансово-економічних проблем професійної і вищої освіти, що зумовлюють її невисоку ефективність, недостатню якість, низьку конкурентоспроможність на світовому ринку освітніх послуг та потребують негайного розв'язання.

Особливий наголос зроблено на тому, що зв'язки професійної та вищої освіти зі світом праці повинні носити характер партнерства.

Учасниками семінару з метою забезпечення ефективного організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку професійної та вищої освіти запропоновано здійснити такі заходи:

- Підвищити роль вищої школи в наукових дослідженнях та інноваційному розвитку. Збільшити в бюджетах вищих навчальних закладів частку фінансування науково-дослідної діяльності.

- Стандартизувати освітні послуги системи вищої освіти відповідно до КВЕД.

- Запровадити національний рейтинг вищих навчальних закладів.

- Розробити державну цільову програму розвитку групи дослідницьких університетів в Україні та виведення провідних національних вищих навчальних закладів у групу найкращих закладів світу.

- З метою відродження науково-дослідного потенціалу країни запропонувати фінансування наукової та науково-технічної діяльності в обсязі не менш ніж 1,7 % валового внутрішнього продукту.

- Здійснити концентрацію фінансових ресурсів у вищій освіті шляхом оптимізації мережі вищих навчальних закладів та їх укрупнення.

- Заради відновлення наукових шкіл, підвищення привабливості для талановитої молоді дослідницько-інноваційної кар'єри визначити заробітну плату наукових і науково-педагогічних працівників відповідно до ст. 56 Закону України «Про освіту», розширити системи грантів та заохочень.

- З метою спонукання приватного сектора економіки до збільшення інвестицій у вищу освіту визначити оптимальне співвідношення державного замовлення та замовлення фахівців для приватизованих підприємств.

- Пріоритетним напрямом державної політики в галузі вищої освіти необхідно вважати запровадження та розширення автономії вищих навчальних закладів і посилення відповідальності за результати діяльності. У зв'язку з цим необхідно чітко визначити сутність і межі автономізації вищої школи. Розширення автономії здійснювати в інституційному, академічному та фінансовому аспектах.

- Запропонувати зниження економічних витрат на підготовку фахівців через зменшення аудиторного навантаження студентів та доведення його до 20 тижневих годин і на основі ІКТ підвищити ефективність організації їхньої самостійної роботи.

- Прийняти Закон «Про соціальне партнерство», в якому передбачити пільги і заохочення роботодавців за допомогою ПТНЗ у створенні сучасної матеріально-технічної бази, передавання в їх розпорядження найновішої техніки, обладнання, інструменту, технічної документації для підготовки робітників високої кваліфікації.

- Внести корективи у затверджену КМ України від 13 квітня 2011 р. № 495 Державну цільову програму розвитку профтехосвіти на 2011–2015 рр. щодо збільшення у 5 разів кількості навчально-практичних центрів за галузевим принципом у кожній області.

- Вести незалежне зовнішнє оцінювання якості професійної підготовки випускників ПТНЗ.

Матеріали семінару будуть опубліковані в електронному науковому виданні «Теорія і методика професійної освіти», а також у наукових журналах та інших виданнях НАПН України.

10 листопада 2011 р. відбулися загальні збори Національної академії педагогічних наук України, на яких розглянуто питання «Інформатизація освіти в Україні: стан, проблеми, перспективи». В обговоренні доповіді першого віце-президента НАПН України В. М. Мадзігона активну участь взяли фахівці Інституту інформаційних технологій та засобів навчання, члени академії, що працюють над цією проблемою, практичні працівники інших підвідомчих установ. Учасники обговорення констатували, що використання інформаційно-комунікаційних технологій впливає на зміст, методи та організаційні форми навчання й управління навчально-пізнавальною діяльністю, приводить до змін у діяльності всіх учасників дидактичного процесу. Досвід використання ІКТ в освіті свідчить, що темпи прогресу в галузі ІКТ (поява новітніх ІКТ-засобів та інших комп'ютерно орієнтованих засобів навчання, інформаційно-комп'ютерних мереж та ін.) істотно випереджають темпи створення методик та систем навчання, які базуються на зазначених засобах і технологіях, зумовлюючи тим самим стримування широкомасштабного впровадження ІКТ у практику освіти. Водночас поки що залишається недостатнім рівень заснованого на ІКТ інструментально-технологічного та інформаційно-ресурсного забезпечення навчального процесу. Повільно розвивається і недостатньо використовується продуктивний потенціал дистанційного навчання, в тому числі як істотного засобу забезпечення рівного доступу різних категорій учнівської молоді до якісної освіти. Значного поліпшення потребує підготовка педагогічних працівників шкіл і вищих навчальних закладів до використання у навчальному процесі сучасних засобів та інформаційно-комунікаційних технологій навчання.

За наслідками обговорення прийнято відповідну постанову.

М. В. Набок